

Морган Тіннберг: «Українська молочна галузь надзвичайно приваблива для іноземних інвесторів»

А що думають про ситуацію у вітчизняній молочній промисловості ті представники Заходу, хто вже нині робить реальні кроки для її поліпшення? Своїми думками з цього приводу в ексклюзивному інтерв'ю «МП» поділився Морган Тіннберг, керівник Проекту розвитку молочного сектора у Вінницькій області, який започаткувала Міжнародна фінансова корпорація (IFC) у співпраці зі Шведською агенцією з міжнародного розвитку (Sida).

МП.: Пане Тіннберг, розкажіть, будь ласка, про основні завдання проекту. Нині, коли він уже близький до завершення, як Ви оцінюєте результати?

МТ.: Мета проекту – збільшення виробництва молока та підвищення його якості. Не менш важливим було також впровадження ефективного управління виробництвом, навчання основам бюджетування, складання бізнес-планів та їх виконання. Сподіваємося, що здобутий у Вінницькій області досвід буде поширено на інші регіони України.

Команда, яка працює над втіленням цих задумів, невелика: всього сім чоловік, однак вони встигли зробити дуже багато. Партнером

Проекту є компанія «Люстдорф». Саме забезпеченням стабільного постачання цієї компанії молочною сировиною ми опікуємося. Робота ведеться серед господарств, які є постачальниками сировини для «Люстдорф», а також для Балтського молочного комбінату, що спеціалізується на виробництві дитячого харчування. Відповідно, вимоги до якості сировини надзвичайно високі. Розпочавши роботу у квітні 2006 року, ми досягли непоганих результатів. Найперше, зосередились на освітній кампанії: організували низку семінарів, тренінгів, консультацій. Їх слухачами були керівники сільськогосподарських підприємств (директори, головні бухгалтери, головні агрономи, зоотехніки), а також представники особистих селянських господарств. Семінари проводили окремо для обох категорій. Загалом же Проект працює з господарствами за повним технологічним циклом виробництва молока, починаючи від поліпшення раціонів годівлі та умов утримання ВРХ, планування посівної й закінчуючи фінансовими питаннями, бізнес-плануванням, різними аспектами розвитку бізнесу тощо. Звичайно, не все із запланованого вдалося реалізувати. Проект продовжений до серпня 2008 року.

МП.: Можливо, у процесі роботи Ви зустрічали якісь перешкоди, труднощі, непорозуміння?

МТ.: Я реалізовував подібний проект у Грузії. Працював як консультант у Росії та Македонії. Стан молочного сектора в Російській Федерації та Україні приблизно однаковий. У Грузії – набагато гірший. В Македонії ж ситуація трохи інша: основу молочного сектора становлять невеликі фермерські господарства. Але продуктивність корів у них значно вища. До вашої країни я приїхав уперше в 2005 році й був дещо розчарований тим, що побачив в українському селі. Відверто кажучи, очікував вищого рівня розвитку молочного скотарства.

Ще один невтішний висновок, якого дійшли виконавці проекту: деякі місцеві спеціалісти, адміністрація прекрасно розуміють, чому такі низькі надії, що потрібно зробити для поліпшення якості молока та збільшення об'єму виробництва, але ніхто не працює над вирішенням цієї проблеми, не шукає шляхів виходу із ситуації, що склалася. І це найбільше засмучує.

МП.: Чи не могли б Ви відзначити кілька пунктів, які ілюструють досягнення Проекту?

МТ.: За однакових обсягів підтримки з боку Проекту одні господарства показували суттєве зростання виробництва молока, інші – ні. Підтримка останніх припинялася на певному етапі, після «пілотного» випробування. Ось конкретні цифри: лише у 2006 році надії на одну корову у п'яти наших пілотних господарствах вирости в середньому більш як на 18%. Незначним було тут і скоро-

чення поголів'я корів – лише 2,3%, у той час як по області цей показник перевищує 10%. Загалом позитивний вплив Проекту очевидний: 14 великих господарств упродовж 2006 року збільшили обсяги реалізації молока на 3 тисячі тонн.

У рамках Проекту проведено багато тренінгів з проблем фінансування господарств – виробників молока, надано технічну допомогу в отриманні кредитів на загальну суму 3 млн 975 тис. грн.

У вересні 2005 року з ініціативи Томашпільської РДА й за підтримки Проекту створено сільськогосподарський обслуговуючий кооператив «Томашпільський районний агроторговий дім «Надія». Його мета – підвищення конкурентоздатності особистих селянських господарств на ринку молока, надання їм допомоги. За сприяння Вінницького фонду підтримки підприємництва придбано холодильні танки для молока і встановлено в Томашполі та в селі Гнатків. Цей досвід визнано успішним, і з обласного бюджету у 2006 році було виділено кошти на розвиток подібних кооперативів. Допомогли й районні та сільські ради. Таким чином, в області протягом останнього року зібрано більш як 2 млн грн і відкрито на ці кошти 52 молокоприймальних пункти, переважно кооперативних.

МП.: Як Ви вважаєте, українська молочна галузь приваблива для іноземних інвесторів?

МТ.: Молочний сектор України є надзвичайно перспективним. Багато компаній вже інвестують в окремі господарства. За деякими підрахунками, молочна промисловість країни потребує біля 5 млрд доларів капіталовкладень. Нині таке інвестування неможливе, головним чином через невизначеність із власністю на землю. Закордонні інвестори вважають занадто ризикованою справою вкладати гроші у розвиток господарств, виробництво кормів, будівництво великих фермерських комплексів без гарантій власності на землю.

МП.: Які країни, на Вашу думку, більш зацікавлені в інвестуванні? І які з них уже працюють у цьому напрямі?

МТ.: Швеція, США, Німеччина, Голландія вже роблять певні кроки – просувають своє обладнання, намагаються впливати на розвиток регуляторної бази, створюючи представництва консалтингових компаній і т.ін.

МП.: Ваші прогнози інвестування в українську молочну промисловість на два найближчі роки?

МТ.: Будь-які прогнози – дуже невдячна справа. Я можу лише підтвердити, що ваш потенціал розвитку молочного скотарства, сировинної бази молочної промисловості – величезний. Як на мене, молочний сектор в Україні може розвиватися за тією самою схемою, що й, наприклад, у Швеції: зникнення невеличких господарств на користь

розвитку більших. Мене дуже дивує той підхід, який нині озвучується багатьма спеціалістами. Вони бачать вихід із ситуації у збільшенні кількості корів. Для задоволення внутрішніх потреб України (а саме цей ринок є найперспективнішим для вітчизняних виробників) не треба навіть тієї кількості, що є, після значного скорочення протягом останніх років. Справа не в кількості, а в продуктивності. Якщо середня продуктивність корови у Швеції 9000 літрів молока на рік, а в Україні 3000 літрів, то, можливо, варто зосередитись на покращенні саме цього показника?

МП.: Дякуємо за цікаву розмову.

Тетяна Антоненко
Надія Пастернак

